

Szabó Róbert Csaba

MEG- VILÁGOSODÁS

Ráczúr 59-ben vakult meg, alumíniumöntés közben, olyan váratlanul érte az egész, hogy az első hetekben zavarodottan figyelt a körülötte gomolygó ápolószagú csöndbe, és nem tudott egyetlen színt sem földézni. Honnan tudhattam volna, mondta, honnan, hogy jó lenne megjegyezni, s ha nem is megjegyezni, el nem felejtetni. De a tárgyak és a testek formáját sem sikerült pusztán az emlékei alapján újra eszébe vennie, és ahogy ott feküdt, arra gondolt, egy idegent érintene meg, ha önmagát tapogatná végig.

Néhány évvel később pedig, amikor már olyan pontosan tudta a körülötte lévő tárgyak helyét, mintha a látása sosem is veszett volna el, az jutott eszébe, hogy ha a színek milyensége és a tárgyak formája nem is, de önmaga és a tárgyak mozdulatlan állapota közötti viszony (mi hol van?) többé-kevésbé megállapítható pusztán ennek a viszonyinak az elismerése által. Következésképp újragondolható egy színskála is, mely rendszerben a különbözőségeket egyszerű érzelmi állapotok változó elérése révén lehet reprezentálni.

Abban az időben mindösszesen két emberrel érintkezett komolyabb gyakorisággal Ráczúr. Az egyik Killárné volt, aki naponta megetette, és mosott is rá, hetente egyszer takarított, és elintézte a számlákat, valamint beosztotta Ráczúr nyugdíját, és időnként orálisan kielégítette.

Fehér

Johanna pedig felolvasni járt Ráczúrhoz hetente háromszor; általában újságot olvastak, szak- és hetilapokat, ugyanis Ráczúrt érdekelték a hosszabb, elmélyültebb gazdasági és politikai elemzések.

Végül Ráczúr egyik délután, miközben arra várt, hogy a nap melege kissé alábbhagyjon, és hogy Fehér Johanna, akinek havi bért fizetett az esti felolvasásokért, megjöjjön, egy furcsa tárgyat talált maga mellett az asztalon, és egyből tudta, ilyen tárgy sohasem volt még az ő házában. Ott, ahol azelőtt a fiai fényképei álltak, rendesen berámázva, üveglappal és rózsafakerettel. Ráczúr közelebb húzta magához a tárgyat, fölemelte, nem volt súlyos, mindösszesen talán fél kilót ha nyomhatott, huszonöt centinél nem is lehetett hosszabb, felülete egyenetlen volt, ezért azt sem tudta megállapítani, hogy milyen alakja van. Inkább henger, mint kocka vagy téglá, ezt azért érezte. Azt is pontosan tudta, hogy semmiféle színt nem tudna előhívni a saját maga által kitalált színskálán, mert semmiféle érzelmi ingert nem bírt hozzákapcsolni. A döbbenetet alaposan kifelejthette a rendszerből, gondolta volna, de nem gondolt semmi ilyesmire, mert hirtelen a színek is jelentőségüket veszítették a tárgy váratlan megjelenésével. Mivel a nap még erősen tűzött (érezte, ahogy átsüt a falakon, és szaunává változtatja a lakást), tudta, hogy még sokat kell várnia a lányra. A tárgyat letette maga elé az asztalra, de nem túl messze, mintha attól félt volna,

